

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 3/2014

Datum: 6 maj 2014

Tid: 09.00-17.00

Plats: Karlavägen 100A, Garnisonen, sammanträdesrum Kaptenen

Ledamöter: Karin Högdahl (**KH**), ordförande
Lena Andersson-Skog (**LAS**)
Willis Forsling (**WF**)
Mats Harms-Ringdahl (**MHR**)
Lennart Johansson (**LJ**)
Thomas Kaiserfeld (**TK**)
Clas-Otto Wene (**COW**)

Sakkunnig: Ingvar Persson (**IP**)Kanslichef: Anna Sanell (**AnS**)Sekreterare: Johanna Swedin (**JS**)
Peter Andersson (**PA**)**1. Mötets öppnande, föredragningslista**

Beslut: Föredragningslistan fastställdes och **KH** förklarade mötet öppnat.

KH hälsade **AnS** välkommen som Kärnavfallsrådets kanslichef.

AnS kommer att vara kanslichef under tiden då Holmfridur Bjarnadottir (**HB**) är föräldraledig.

AnS har huvudansvaret för bland annat kärnavfallsfrågor på miljödepartementets kemikalieenhet men är nu tjänstledig därifrån till 1 februari 2015 då **HB** planerat att börja arbeta igen. **AnS** har 20 års erfarenhet från departementet och har även under den senare tiden disputerat i franska.

2. Reflektioner från ledamöter

TK har tillsammans med **CRB** och **IP** varit på WM Symposium i Phoenix.

COW har föreläst i Tyskland om Svensk energipolitik från 1700-talet och framåt.

Möjligheten att bevaka vetenskapliga artiklar om kärnavfallsområdet togs upp. Ev. kan bibliotekets tjänster utnyttjas.

3. Presentation

– Christopher Eckerberg, VD SKB

- Saida Laârouchi Engström, direktör, SKB

SKB presenterade läget för ansökningarna för KBS-3-systemet (se bifogad presentation)

4. Kunskapslägesrapport (KLR) 2015

– Presentation av innehållsförteckning

KH presenterade det förslag till innehållsförteckning som kansliet tagit fram.

Tidsplan

14 oktober 2014	Redovisning av utkast till texter till rådsmöte nr 5
24 november 2014	Inlämnande av slutliga texter till kansli
3 december 2014	Godkännande av slutliga texter vid rådsmöte nr 7
December 2014	Slutlig textbearbetning av kansliet
Januari 2015	Godkännande av rapporten i rådet (telefonmöte)
Januari–början av februari	Mallning och tryckning av rapporten
Mitten av februari 2015	Överlämning av rapporten till miljöministern

Innehåll

- **Lägesrapportering**
Beskrivning och reflektioner över årets händelser och hur de påverkar hanteringen av använt kärnbränsle och kärnavfall i Sverige.
Författare: Kansliet, (intresserade) ledamöter
- **Kunskapsbevarande/kunskapsöverföring**
Kapitlet bygger till viss del på två projekt, OECD/NEA:s [Preservation of Records, Knowledge and Memory \(RK&M\) across Generations](#) och det av Euratoms 7e ramprogram finansierade [MoDeRn](#)
Författare: TK
- **Safeguards/Kärnämneskontroll**
Författare: Sophie Grape, Carl Reinhold Bråkenhielm (CRB)
- **Övervakning/monitorering**
Författare: COW, WF

WF föreslog att någon forskare som arbetar med frågor om övervakning bör presentera sina åsikter för rådet. WF kontaktar lämplig forskare som bjuds in till rådsmötet 28 augusti.
- Förslag: Svårigheten att räkna rätt – kostnadsberäkningsmodellerna
Författare: COW, LAS

Beslut: Tidsplan och den preliminära innehållsförteckningen fastställdes.

5. Utkast till rapport om riksdagsledamöternas kunskap i kärnavfallsfrågan

Jenny Palm (**JP**) har författat ett utkast till rapport. Ledamöter och sakkunniga uppmanas att i god tid inför kommande rådsmöte skicka sina synpunkter på utkastet till **JP**. Beslut om rapporten tas vid rådsmötet 28 augusti.

6. Studiebesök till Wien

Den 14–16 oktober planerar rådet ett studiebesök till Wien för att träffa IAEA. I första hand är rådet intresserade av avfallsfrågor, men även människa-teknik-organisationsfrågor så kallade MTO-frågor.

IP föreslår lämpliga kontaktpersoner vid IAEA. Kansliet kontaktar IAEA:s Spent Fuel and Radioactive Waste Management Unit för att höra om de har möjlighet att träffa rådet 15 oktober. Möjligheten till en extra dag (16 maj) med utflykter diskuterades. KH undersöker möjliga besök.

7. Presentation om postglaciala förkastningar och jordbävningar

– Björn Lund, Uppsala Universitet
- Colby Smith, SGU

Colby Smith presenterade sin forskning om *Surficial geologic indicators of post-glacial faulting and seismicity*.

Björn Lund presenterade sin forskning om *Endglacial earthquakes*

Se bifogade presentationer.

8. Kärnavfallsrådets granskning av Fud-program 2013

– Genomgång av arbetsdokumentet för Fud-yttrandet 2014

Beslut: Kansliet skickar det reviderade arbetsdokument för Fud-yttrandet 2014 till samtliga ledamöter fredag 9 maj, synpunkter på texten ska lämnas senast tisdag 13 maj. Uteblivet svar räknas som ett godkännande. Synpunkterna ska vara av mindre omfattning. Om någon ledamot inte ställer sig bakom texten kan detta anges i yttrandets inledning.

9. Remissvar om MKB för en ny kärnkraftreaktor i Pyhäjoki i norra Finland.

<http://www.naturvardsverket.se/finsk-karnkraft>

CRB och HB har skrivit ett yttrande angående uppförandet av en kärnkraftsreaktor i Pyhäjoki. Rådet har tidigare yttrat sig i frågan och då påpekades i första hand behovet av kompletteringar av beskrivningen av gränsöverskridande effekter av eventuella radioaktiva utsläpp. Dessutom efterfrågades en tydligare redovisning av de alternativa sätten att producera motsvarande mängd energi (inklusive 0-alternativet) för att underlätta jämförelse av anläggningens miljöpåverkan.

I föreliggande yttrande skriver rådet att tidigare synpunkter nu är beaktade i Fennovoima OY:s miljökonsekvensbeskrivning.

10. Utkast till rapport från novemberseminarium

Rådet har anlitat journalisten Marie Beckman för att skriva en rapport från symposiet om de tekniska barriärerna som hölls i november 2013. Marie har skickat sin text till föreläsarna och de flesta har svarat. Hon ska arbeta in synpunkterna och sedan är hennes uppdrag slutfört. Rapporten kommer att ges ut i rådets rapportserie. Den kommer även att tryckas.

11. Samhällsvetenskaplig forskning

TK och AnS ska träffa miljödepartementet för att diskutera möjligheter att få till stånd samhällsvetenskaplig forskning på kärnavfallsområdet.

12. Övrigt

– Seminarium om organisationsfrågor

Rådet anser att en av de allvarligaste bristerna i SKB:s Fud program 2013 är att det saknas ett forskningsprogram om organisationsfrågor. Därför planerar rådet att arrangera ett ½ dags seminarium om detta i november 2014. IP och COW kommer att föreslå personer som är lämpliga föreläsare.

Beslut: IP och COW kontaktar föreslagna föreläsare för att se om de har möjlighet att föreläsa.

- Utbyggnad av SFR

IP har författat ett yttrande angående SFR.

Beslut: Kärnavfallsrådet ställer sig bakom yttrandet som snarast skickas till SKB.

13. Avslut

Rådets verksamhet 2014

28 augusti	Rådsmöte 4
14-16 oktober	Rådsmöte 5 (Studiebesök)
3 december	Rådsmöte 6

Övriga viktiga datum

15-19 juni	Symposium on Ethics of Environmental Health
21-15 juli	International Symposium on Solubility Phenomena and Related Equilibrium Processes (ISSP)
15-17 september	Konferens i Verdun, Frankrike, "Constructing Memory"
25-26 september	Symposium i Köln: Key topics on deep geological disposal

Justeras:

Karin Högdahl
Ordförande

Vid protokollet:

Johanna Swedin
Peter Andersson
Sekreterare